

Research Article

การออกแบบเลขศิลป์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก
อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

GRAPHIC DESIGN OF 100 YEAR-OLD HISTORICAL GOLDSMITH HOUSE
ALONG BANG RAO NOK CANAL, BANG KRUI DISTRICT,
NONTHABURI PROVINCE

ชลิดา รัชตะพงศ์ธร*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Chalida Ratchatapongton*

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: Snowdrop11@gmail.com

Received: 2021-08-24

Revised: 2021-10-15

Accepted: 2021-10-15

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์เฉพาะของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 2) ศึกษาแนวทางการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี 3) ประเมินผลการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Medthods) คือ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ควบคู่กัน โดยศึกษาจากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็นการออกแบบและการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินผลการออกแบบและประเมินผลการออกแบบจากคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมของอัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ที่สำคัญคือด้านสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวมีใต้ถุนตั้งอยู่ริมน้ำมีความเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ที่มีเอกลักษณ์สำคัญคือช่องลมไม้แกะสลักที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทยที่เกิดจากความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ด้านวิถีชีวิตชุมชนเรียบง่ายมีประเพณีทางพุทธศาสนาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโบราณสถาน เช่น วัด มีโบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูป ด้านพืชพรรณธรรมชาติพื้นถิ่นมีต้นดอกจิกน้ำ

ริมคลอง ลักษณะทางกายภาพและมืองค์ประกอบที่มีความเป็นรูปธรรมดังนี้ ลายแกะสลักรูปตัวอักษร ส และ ช คิดเป็นร้อยละ 56.66 รองลงมา คือ ลายแกะสลักช่องลมรูปไก่ คิดเป็นร้อยละ 20 และลายแกะสลักช่องลมรูปม้า คิดเป็นร้อยละ 13.33 ตามลำดับ 2) ลักษณะการออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี รูปแบบการออกแบบตราสัญลักษณ์ใช้แบบ(Combination Mark) ค่าเฉลี่ย 4.7 ที่มาของเรื่องราวในการออกแบบเลขนศิลป์ คือ ภาพปั้นลมทรงไทยและธรรมชาติพื้นถิ่น ได้แก่ นก ดอกจิกน้ำ ค่าเฉลี่ย 4.7 3) สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของการออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี จากการนำเลขนศิลป์ที่ได้จากงานวิจัย คือ ตราสัญลักษณ์ฯ ชุดตัวอักษรภาษาไทย ชุดเลขนศิลป์ และชุดสี ไปออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ศูนย์การท่องเที่ยวชุมชนแผนที่แผ่นพับสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน เลขนศิลป์สิ่งแวดล้อม บรรจุภัณฑ์ เสื้อและถุงผ้า พบว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.6 การประเมินผลการออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี กับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวพบว่ามีความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย 4.83 อยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมของงานที่ค่าเฉลี่ย 4.77 อยู่ในระดับมากที่สุด มีความพึงพอใจในการออกแบบสื่อสำหรับท่องเที่ยวภายในชุมชน เนื่องจากเป็นรูปแบบสื่อสมัยใหม่ที่ทำให้คนในชุมชนและนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้คุณค่าต่าง ๆ จากเรื่องราวที่สื่อสารผ่านการออกแบบได้ และง่ายต่อการจดจำ ซึ่งส่งผลอันดีต่อคนภายในชุมชนทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าอัตลักษณ์ความดั้งเดิมจากมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ภายในชุมชนของตนเอง

คำสำคัญ : การออกแบบเลขนศิลป์ อัตลักษณ์ บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก

ABSTRACT

The objective of this research is to 1) learn the identity of 100-year-old Historical Goldsmith House along Bang Rao Nok Canal, Bang Kruai district, Nonthaburi province, 2) learn the graphic design style that reflects the identity of 100-year-old Historical Goldsmith House, 3) evaluate the graphic design style that reflects the identity of 100-year-old Historical Goldsmith House. This is a mix methods research. The research uses both Qualitative research and Quantity research. The research is done by interview sampling. Then summarized the graphic design style and come up with a questionnaire for specialists' evaluation and evaluation from the community and tourist.

The research found that 1) the overview on identity of 100-year-old Historical Goldsmith House that considered important are the traditional architecture style of Thai house where the house has empty space under the house along the canal which is suitable for the weather with the identity of carving on the vent represents the love

and relationship within the family, simple way of life with religious ceremony and good quality of life, archeological site such as temple and antique such as buddha statue, on the local natural vegetation are Freshwater mangrove along the canal. The physical appearance and concrete element as followed: alphabet carving of ส and ช which comprise of 56.66 percent, chicken carving on the vent of which comprise of 20 percent and horse carving on the vent of which comprise of 13.33 percent respectively. 2) the graphic design style that reflects the identity of 100-year-old Historical Goldsmith House, the design of symbol by using Combination Mark with the mean of 4.7, the origin of the graphic design by using Vernacular architecture and indigenous nature such as bird and club with the mean of 4.7. 3)summary of the evaluation in the graphic design style that reflects the identity of 100-year-old Historical Goldsmith House by using graphic design from the research are symbol, alphabet, graphic and color which are used for designing public relation media for community tourism, map and brochure for sightseeing within the community, environmental graphic, packaging, clothing and reusable bags found most appropriate with the mean of 4.6. The evaluation in the graphic design style that reflects the identity of 100-year-old Historical Goldsmith House together with the community and tourist found that satisfied highest at the mean of 4.83 and satisfied with overall highest at the mean of 4.77. The community is satisfied with the graphic design for community tourism because the type and style of the modern media that promote the perception and value through storytelling from design and make it easy to remember. This leads to good impression to the community where they are proud and value the traditional identity from their own cultural heritage within their community.

Keyword: Graphic design, identity, 100-year-old Historical Goldsmith House along Bang Rao Nok Canal

ความเป็นมาและความสำคัญ

ชุมชนริมคลองบางราวนกมีศักยภาพที่จะนำไปสู่การท่องเที่ยวได้ เนื่องจากชุมชนมีความพร้อมทั้งทางด้านวิถีชีวิตและทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน ในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของชุมชนและความ

มีชื่อเสียงนั้นมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวที่เน้นหนักในเรื่องประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ในเรื่องของลักษณะการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนริมคลองบางราวนกนั้นคือ การนั่งเรือชมบ้านโบราณที่ถือเป็น

เอกลักษณ์ของพื้นที่ และชมสภาพวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ รวมไปถึงวัฒนธรรมริมคลอง ในด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนชาดความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Yamkeep, 2021)

บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เป็นบ้านโบราณของคุณลุงวันชัยกับคุณแม่ เป็นบ้านไม้ฝีมือของคุณปู่ของคุณแม่ซึ่งเป็นช่างทองโบราณสมัยต้นรัตนโกสินทร์ สร้างในช่วงเวลาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นบ้านไม้สักทองทั้งหลังภายในบ้านเป็นห้องโถงใหญ่ มีประตูบานเพี้ยมที่มีขนาดใหญ่ และยังมีหน้าต่างเล็ก ๆ ที่ประตูนี้ที่สามารถเปิดออกได้โดยรอบ ๆ บ้านมีช่องลมที่มีลายแกะสลักไม้จากฝีมือช่างโบราณ ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เคยใช้งานจริงในอดีตยังมีการเก็บสะสมและใช้งานอยู่ ซึ่งมีสภาพที่สมบูรณ์มาก ๆ เหมาะสำหรับให้คนรุ่นหลังได้มาเยี่ยมชม ปัจจุบันการเดินทางมาท่องเที่ยวแบบเรียนรู้วิถีชุมชนที่บ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก สามารถเดินทางโดยเรือบนคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งบ้านโบราณนี้เป็นพื้นที่ที่สามารถเชื่อมโยงได้หลายชุมชน

แม้ว่าองค์กรจะมีภาพลักษณ์ดีเพียงใด แต่ถ้าภาพลักษณ์นั้นมิได้ถูกเผยแพร่สู่สาธารณชน ภาพลักษณ์ที่ดีนั้นย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร ด้วยเหตุนี้องค์กรที่ประสบความสำเร็จจึงได้มีการกำหนดแผนสำหรับอัตลักษณ์องค์กร ซึ่งการออกแบบสัญลักษณ์ ถือว่าเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นที่สำคัญที่สุดในการสร้างอัตลักษณ์องค์กร (Srisuriphaisan, 2013)

การออกแบบเลขศิลป์เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยยังเป็นเรื่องที่ยังไม่ให้ความสำคัญมากนักซึ่งจะเห็นได้จากรูปแบบอัตลักษณ์ของจังหวัดต่าง ๆ ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนมากนัก เนื่องจากมองข้ามและไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเสียงบประมาณ จึงทำให้การศึกษาหาตัวอย่างหรือการสร้างอัตลักษณ์ของจังหวัดนั้นมิได้พบเห็นน้อยมาก หากมีการสร้างรูปแบบอัตลักษณ์ที่แสดงถึงอัตลักษณ์เฉพาะจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อการศึกษา รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับ อ้างอิงให้แก่ผู้ที่สนใจการออกแบบอัตลักษณ์ของจังหวัด ที่ต้องการแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของตน (Saelee, 2015)

จากแนวคิดเรื่องการนำความรู้ที่หลากหลายไปปรับใช้ในพื้นที่ชุมชน โดยให้ความสำคัญกับแนวการพัฒนาที่ยึดหลัก “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ขับเน้นศักยภาพเฉพาะของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถสร้างงานและอาชีพได้ เป็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น เป็นนโยบายที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐบาล ให้เกิดการอยู่ดีมีสุขในด้านความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของชุมชน ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการนำองค์ความรู้ทางด้านการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ให้มีประสิทธิภาพสื่อถึงเอกลักษณ์เฉพาะของบ้านที่สร้างจากช่างโบราณ สร้างการจดจำได้แก่ผู้มาศึกษาเยี่ยมชม เพื่อเป็นฐานรากอาชีพแก่ชุมชนในบริเวณโดยรอบจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 12

ประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่ และการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัด ในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ ประกอบกับการขยายตัวของ ประชากรในเขตเมืองจะเป็นโอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชนโดยการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุน รวมทั้งลดแรงกดดันจากการกระจุกตัว ของการพัฒนาในกรุงเทพฯและภาคกลางไปสู่ภูมิภาค

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาอัตลักษณ์เฉพาะของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี
2. ศึกษาแนวทางการออกแบบ เลขนศิลป์ ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี
3. ประเมินผลการออกแบบเลขนศิลป์ ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

สมมุติฐานของงานวิจัย

หลักการออกแบบเลขนศิลป์ที่มาจากมรดกทางวัฒนธรรมของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี สามารถสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชนริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรีได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methods) คือ ใช้รูปแบบการวิจัย

เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อใช้ในการอภิปรายในการวิจัย ให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องมากที่สุด ควบคู่กับการเก็บข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือการวิจัย เพื่อสำรวจตัวแปร ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง อัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก ไปสอบถามกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนริมคลองบางราวนก ได้แก่ เจ้าของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ประชาชนชาวบ้าน คนในชุมชนที่อาศัยอยู่คลองบางราวนก คลองบางคูเวียง คลองชื่อขวาง และคลองมหาสวัสดิ์ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี และนักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาท่องเที่ยวในบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก ซึ่งเป็นการศึกษาในพื้นที่บริเวณใกล้บ้านช่างทองโบราณ ในระยะความไกลไม่เกิน 5 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

1.1 แบบสัมภาษณ์ รูปแบบแผ่นภาพด้านอัตลักษณ์ที่สะท้อนถึงบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก โดยเก็บข้อมูลลักษณะทางกายภาพสถาปัตยกรรม พืชพรรณ สัตว์ เป็นต้น

1.2 แบบสัมภาษณ์ รูปแบบแผ่นภาพด้านอัตลักษณ์สถาปัตยกรรมที่มีอายุ 100 ปี ขึ้นไป กรณีศึกษาจากลักษณะทางกายภาพบนเส้นทาง

การท่องเที่ยวทางเรือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม วิถีชุมชนคนปลายบาง ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณใกล้บ้านช่างทองโบราณในระยะทางความไกลไม่เกิน 5 กิโลเมตร

2. แบบสอบถามเรื่อง การออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนถึงบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก โดยสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบเลขศิลป์ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลขศิลป์ที่อยู่ในสายวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลขศิลป์ที่อยู่ในสายวิชาชีพ มาไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 9 คน เนื่องจากศาสตร์ทางด้านการออกแบบนั้นเป็นเนื้อหาที่มีความเฉพาะด้านที่มีความซับซ้อน ผู้วิจัยจึงเลือกสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านโดยแบ่งเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลขศิลป์ที่ทำงานอยู่ในสายวิชาการจำนวน 5 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลขศิลป์ที่อยู่ในสายวิชาชีพจำนวน 4 ท่าน

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ

3.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ หนังสือ บทความ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยเชิงเอกสาร และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.2 สร้างเครื่องมือในงานวิจัย คือ แบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยแล้วตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญ

3.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนนำไปแบบสอบถามไปใช้จริง โดยมี

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ด้วยการทำแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง(Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วยข้อมูลทางด้านการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก โดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความวิจัยหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ประกอบด้วยข้อมูลศึกษาด้านอัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำมาออกแบบเลขศิลป์จากการสอบถามประชาชนชาวบ้านและผู้ที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องในชุมชน

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจ ศึกษาประวัติ และลักษณะทางกายภาพของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี และสถาปัตยกรรมโบราณที่มีอายุ 100 ปี ขึ้นไปในเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรม วิถีชุมชนเส้นทางหลัก ที่เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวบ้านโบราณริมคลอง โดยเรือหางยาว คลองบางราวนก คลองบางคูเวียง คลองชื่อขวาง คลองมหาสวัสดิ์ โดยการสัมภาษณ์คนในชุมชนและการถ่ายภาพ

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี และข้อมูลในพื้นที่บริเวณ

โดยรอบบ้านโบราณ ทรัพยากรธรรมชาติ จากการ
ทำแบบสอบถามกับคนในชุมชน

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับ
มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอัตลักษณ์
บ้านโบราณ 100 ปี ที่สรุปได้มาออกแบบเป็น
ตราสัญลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี จำนวน
10 แบบเพื่อทำแบบสอบถามกับคนชุมชน จำนวน
30 ราย

4.4 นำผลจากการตอบสอบถาม
เรื่องการออกแบบตราสัญลักษณ์บ้านช่างทอง
โบราณ 100 ปี มาพัฒนาออกแบบเป็นชุดเลขศิลป์
จากตราสัญลักษณ์ที่ชุมชนเลือกมา โดยออกแบบ
ตามบุคลิกภาพ จำนวน 3 ชุด ในรูปแบบอัตลักษณ์
องค์กร มีแนวทางในการออกแบบเลขศิลป์ ดังนี้
1. หลักการออกแบบเลขศิลป์ 2. รูปแบบตรา
สัญลักษณ์, 3. ที่มาในการออกแบบเลขศิลป์,
4. Mood & Tone ในการออกแบบกราฟิก ชุดสี
แบบตัวอักษร, 5 แบบสอบถาม เรื่อง การออกแบบ
และการนำเลขศิลป์ไปใช้กับการออกแบบ
สื่อประเภทต่าง ๆ สื่อ บรรจุภัณฑ์ และสื่อ
ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ จากนั้นนำไปทำแบบสอบถาม
เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลขศิลป์

4.5 นำ ผล ที่ ได้ จ า ก การ ทำ
แบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
เลขศิลป์ มาสรุปองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อสรุป
มาตรฐานรูปแบบการออกแบบเลขศิลป์ที่สามารถ
ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี
ที่มีความเหมาะสมที่สุด

4.6 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด
แล้วจึงอภิปรายสรุปผลการวิจัย สรุปแนวทาง
การออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์
ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี และนำมาปรับปรุง
แก้ไขเพิ่มเติมจากนั้นทำต้นแบบงานจริงเพื่อสรุปผล

4.7 จากนั้นนำไปสอบถามความ
พึงพอใจกับกลุ่มชุมชนและนักท่องเที่ยวที่บ้าน
ช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก และ
นักท่องเที่ยว จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ
การออกแบบว่าตรงกับสมมติฐานหรือไม่

4.8 การนำผลข้อมูลที่ได้ จาก
แบบสอบถามมาวิเคราะห์สรุปเป็นรายด้านและ
นำเสนอในรูปแบบความเรียง และสรุปเป็นคู่มือ
การใช้งานเลขศิลป์ (Manual Book) ประกอบ
ไปด้วย ตราสัญลักษณ์ แบบตัวอักษร ชุดสี ภาพ
กราฟิกและต้นแบบการนำเลขศิลป์ไปใช้ในสื่อ
ต่าง ๆ ณ บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลอง
บางราวนก ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการจัดการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมของชุมชน
ซึ่งมีคนในชุมชนมาเป็นส่วนร่วมในการสรุปโดยการ
ใช้เหตุผลเชิงอุปมาน (Induction Reasoning) ใช้วิธี
นำข้อค้นพบที่ได้จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ มาหาข้อสรุป
ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับชุมชนให้ได้เรียนรู้ร่วมกัน
ผ่านกระบวนการวิจัย การระดมสมอง วิเคราะห์
ปัญหา แล้วสังเคราะห์ออกมาเป็นรูปแบบการออกแบบ
เลขศิลป์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลอง
บางราวนก ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี
ที่มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้งานได้จริง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำองค์ความรู้จากการศึกษา
อัตลักษณ์เฉพาะของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี
ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี
มาออกแบบเลขนศิลป์ให้กับชุมชนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

2. เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาการ
ออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์บ้าน
ช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก
อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง
ในชุมชน

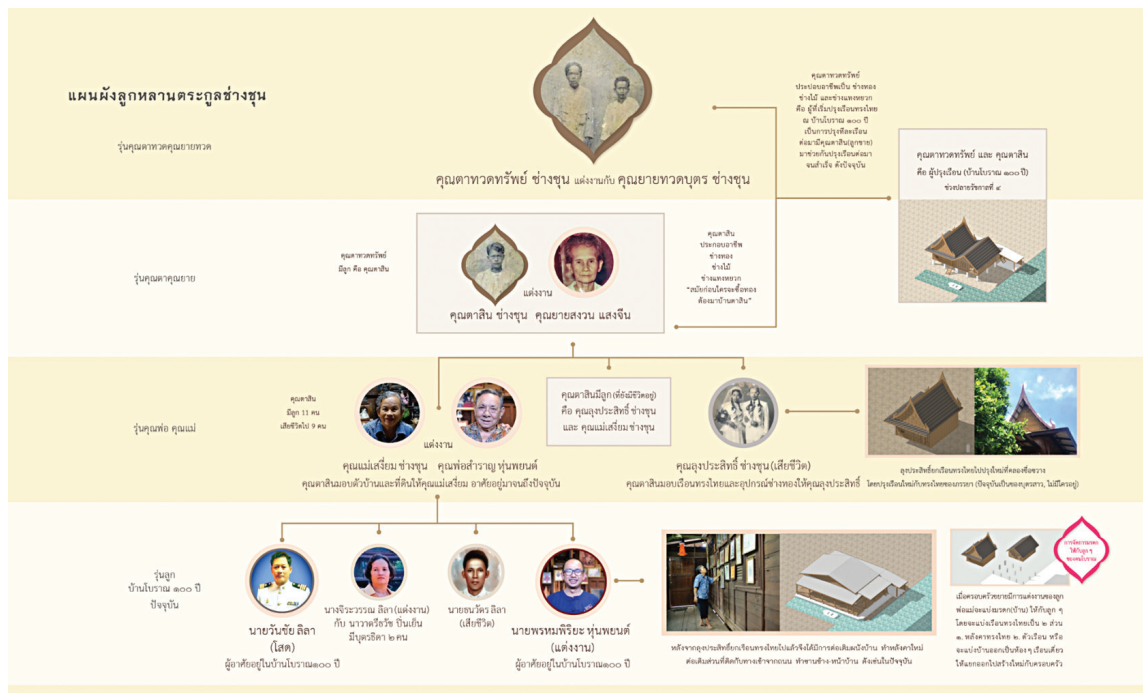
3. คนในชุมชนและผู้สนใจ อ.บางกรวย
จ.นนทบุรี สามารถนำชุดเลขนศิลป์ที่สะท้อนถึง
อัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลอง
บางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ไปใช้งานได้
 อาทิ การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ใน
วงกว้างอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาอัตลักษณ์บ้านช่างทอง
โบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก สรุปการ
ลงสำรวจพื้นที่ เก็บข้อมูลลักษณะทางกายภาพ

จากความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่การวิจัยเพื่อสรุปเรื่องอัตลักษณ์สำหรับเป็นแนวทางการออกแบบเลขศิลป์ ดังนี้

ผลสรุปจากการสำรวจอัตลักษณ์เฉพาะ
ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี คลองบางราวนก
อ.บางกรวย จ.นนทบุรี โดยการสัมภาษณ์เจ้าของ
บ้านโบราณและคนในชุมชน ได้ผลสรุปเป็นแผนผัง
บ้าน 100 ปี ดังนี้

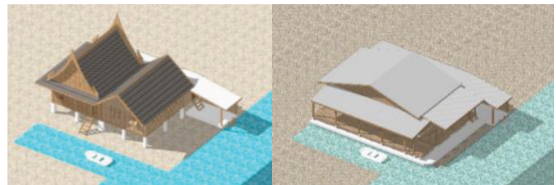
ภาพที่ 2 แผนผังแสดงความสัมพันธ์เจ้าของบ้าน ณ บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี

ด้านสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวมีใต้ถุนตั้งอยู่ริมน้ำมีความเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ที่มีเอกลักษณ์สำคัญคือช่องลมไม้แกะสลักที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทยที่เกิดจากความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ด้านวิถีชีวิตชุมชนเรียบง่ายมีประเพณีทางพุทธศาสนาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโบราณสถาน เช่น วัด มีโบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูป ด้านพืชพรรณธรรมชาติพื้นถิ่นมีต้นดอกจิกน้ำริมคลอง

จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนกพบว่าในช่วงแรกบ้านจะมีลักษณะในรูปแบบเรือนทรงไทยโบราณแบบภาคกลางที่สร้างติดริมน้ำ โดยตัวบ้านจะหันตามคลอง ยกใต้ถุนสูง มีชั้นเดียว มีจุดเด่นตรงลักษณะของปั้นลม หลังคาทรงไทยเรือนทรงไทยเป็นจั่วใบเรือ แผงไม้รูปสามเหลี่ยมภายในบ้าน มีช่องลมไม้แกะสลักที่มีความวิจิตรบรรจงซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะจากฝีมือผู้สร้างบ้านคือ คุณตาหวดทรัพย์ และคุณตาสิน ช่างซุน มีห้องน้ายกจากตัวเรือนบริเวณสวน

ในปัจจุบันไม่มีทรงไทยแล้วเนื่องจากในอดีตเจ้าของบ้านได้แบ่งบ้านเป็นมรดกให้กับลูก 2 คน โดยการแบ่งตัวเรือนห้องโถงให้กับลูกสาว (บ้านโบราณในปัจจุบัน) และแบ่งเรือนทรงไทยให้กับลูกชาย คือ คุณลุงประสิทธิ์ ช่างซุนนำไปสร้างใหม่โดยยกตัวเรือนไปทั้งเสา โดยมีเรือนไทยของภรรยาลุงประสิทธิ์มาสร้างคู่กันอยู่ริมคลองซื่อขวาง หลังจากนั้นจึงได้มีการต่อเติมบ้านโบราณอีกหลายอย่าง เช่น การสร้างฝายบ้านใหม่

โดยสร้างชั้นล่างด้วยปูน ทำห้องน้ำให้ติดกับตัวบ้านเมื่อผ่านเวลามาเป็นร้อยปีจึงต้องมีการบูรณะซ่อมแซมมาตามระยะเวลา ปัจจุบันเป็นหลังคาใช้วัสดุ กระเบื้องเป็นทรงจั่ว(Gable) มีส่วนหลังคาส่วนที่ลาดลงฝั่งเดียวบริเวณชานบ้านริมคลอง เรียกว่า เพิงหมาแหงน (Lean to) สมัยก่อนนิยมมุงหลังคาสังกะสีลอนเล็ก ในช่วงสงครามชาวบ้านจะนำไปไม้มาวางปิดหลังคาสังกะสีป้องกันระเบิดจึงทำให้หลังคาสังกะสีมีรอยสนิมติดอยู่

ภาพที่ 3 การจำลองโครงสร้างบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ในอดีต (ซ้าย) และปัจจุบัน (ขวา)

อัตลักษณ์ของความเป็นไทยจากบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี คือ ความรักความอบอุ่นในครอบครัว พบว่าในช่วงแรกบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี มีลักษณะเป็นเรือนทรงไทยโบราณแบบภาคกลางริมน้ำ มีใต้ถุนสูงสำหรับเก็บเรือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีชั้นเดียว เป็นการสร้างบ้านที่ค่อย ๆ สร้างทีละเรือนและขยายเรือนออกไปกับครอบครัวใหม่ ผู้ที่สร้างบ้านคือ คุณหวดทรัพย์ และคุณตาสิน ช่างซุน ทั้งสองเป็นช่างที่มีความชำนาญมาก โดยมีอาชีพเป็นช่างทอง หากใครจะซื้อทองต้องไปหา ตาสินและท่านยังเป็นช่างไม้ช่างแทงหยวกอีกด้วย

ภาพที่ 4 ช่องลมไม้แกะสลักบ้านโบราณ 100 ปี

โดยลักษณะทางกายภาพที่มีเอกลักษณ์ คือ ช่องลมไม้แกะสลักที่ติดตั้งอยู่เหนือประตูบานเพี้ยมที่ทำจากกรอบไม้ลูกฟักไม้ นำมาเข้าบานพับหรือชนต่อกันเป็นแผงใหญ่ เป็นการแกะสลักไม้ออกแบบเป็นลวดลายต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงความเชื่อ คือ ภาพพระวิษณุ มีความเชื่อว่าเป็นองค์เทพและครูของงานช่าง การแสดงถึงความรักความอบอุ่นในครอบครัวจากที่มาของลายแกะสลักช่องลมที่เป็นภาพปิ่นกษัตริย์ตามปีเกิดของลูก ๆ ลายตัวอักษรย่อคนรัก คือ ตัว ส และตัว ช ที่เป็นช่องลมอยู่ใจกลางบ้าน

ภาพที่ 5 การถอดลายจากช่องลมแกะสลัก

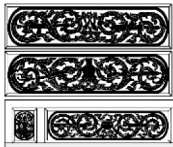
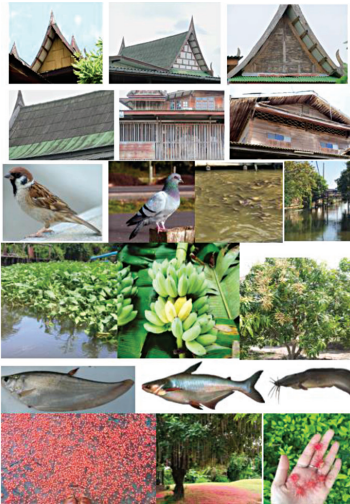
องค์ประกอบศิลป์ที่พบเป็นการแบ่งลวดลายแกะสลักออกเป็นสี่ส่วนเท่า ๆ กัน จุดเด่นของลายจะอยู่ตรงกลาง มีลายไทยที่แสดงถึงความสิ้นไหลเชื่อมโยงกันทั้งภาพ เป็นเส้นลายไทยยาว ๆ ต่อกันทั้งสี่ส่วนคล้าย สายน้ำ คลื่นน้ำ

จากสภาพอากาศของประเทศไทยที่เป็นอากาศแบบร้อนชื้น ซึ่งจะมีฝนตกสลับกับอากาศร้อน บ้านริมน้ำจึงมีโครงสร้างที่เป็นช่องลมแกะสลักไว้ระบายอากาศ ฝาผนังบ้านทำจากไม้แบบตีชิดทางนอน ลักษณะเป็นลิ่มติดกันป้องกันน้ำรั่วเข้าบ้าน จะดูเรียวยาวกว่าแบบตีเกล็ดซ้อนเกล็ดหน้าต่าง บานเปิดลูกฟักบานกระทุ้ง (เจ้าของบ้านเรียกว่า หน้าต่างบานกระทุ้ง) ตัวบานเป็นบานสวิงหรือบานเปิดธรรมดาใช้ลูกฟักมาทำเป็นบานกระทุ้ง ทำให้มีความแปลกตา เป็นหน้าต่างทำจากไม้ที่มีช่องแนวนอน และสามารถเปิดได้ 2 ชั้น สามารถพบได้ที่บ้านหลังนี้เท่านั้น เนื่องจากในสมัยก่อนเมื่อมีใครเรียกหน้าบ้าน (ฝั่งริมคลอง) คุณยายจะเปิดหน้าต่างจากช่องเล็กดูว่าเป็นใคร ป้องกันโจรไม่ให้เข้าถึงตัวได้ง่าย ๆ การใช้งานพื้นที่ภายในบ้านยังใช้แบบเดิม ในอดีตตาสินจะเก็บอุปกรณ์ทำทองไว้ในเรือนทรงไทย (ห้องทำทอง) จะมีประตูปิดล็อกได้และนอนในห้องพระที่อยู่ติดกับประตูทางเข้าห้องทำทองมีโต๊ะเครื่องแป้งอายุร้อยปีโดยคุณทวดทรัพย์บริเวณกลางบ้าน เป็นพื้นที่สำหรับจัดงานเหมือนปัจจุบัน

การแบ่งพื้นที่การใช้งานในบ้าน ประกอบไปด้วยห้องโถงใหญ่กลางบ้าน ห้องนอน 2 ห้อง มีห้องทำงานที่ติดกับครัวไทยภายในมีตู้กับข้าวอายุกว่าร้อยปีที่ยังคงสภาพการใช้งานแบบเดิมผนังครัวได้ทำใหม่เป็นแบบตีไม้ชิดทางนอน มุงหลังคาด้วยกระเบื้องใหม่ และมีห้องน้ำที่แยกจากตัวเรือน มีคูเก็บเรื่ออยู่ข้างบ้าน พบเครื่องมือทำทองจำนวน 2 ชิ้น คือ ที่วางทองและที่วัด

ขนาดแหวน เคยมีโต๊ะทำทองที่ทำจากไม้และ และเนื่อนาค 2 องค์ ในสมัยก่อนนิยมสร้างพระ
อุปกรณ์ต่าง ๆ มากมาย ปัจจุบันไม่มีแล้ว มีพระ ประจำบ้านโดยมีไว้เพื่อความเป็นสิริมงคล
ที่สร้างโดยคุณตาสินซึ่งเป็นพระเนื้อทองคำ 2 องค์

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี ที่มีองค์ประกอบความเชื่อมโยงกับตามทฤษฎีการออกแบบเลขคณิต

ลักษณะทางกายภาพ	ภาพประกอบการวิเคราะห์เรื่อง ลายเส้น โทนสี และวัสดุ	สรุปผลการวิเคราะห์ทางเลขคณิต
1. ลวดลายจากการถอดแบบลายเส้นโครงสร้างบ้านโบราณ 100 ปี 		พบองค์ประกอบทางการออกแบบเลขคณิตจากโครงสร้างบ้าน พบ จุด เส้น ประกอบไปด้วย เส้นตรง เส้นตั้ง เส้นนอน มีเส้นโค้งจากช่องลมแกะสลักและจากบันลุ่ม มีเส้นหนาและเส้นบาง ลายเส้นจากช่องลมที่พบเป็นเส้นที่มีส่วนที่ทำให้เกิดเป็นมิติของภาพ ตามความลึกของรอยแกะสลัก มีสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมาก รูปร่างและรูปทรงที่พบภายในช่องลม มี ลายไทย เถาวัลย์ สัตว์ ตัวอักษร อุปกรณ์ช่าง
2. โทนสี 		พบโทนสีจากธรรมชาติของวัสดุ อาทิ สีของไม้สักทอง ที่ใช้สร้างบ้าน สีของสังกะสี กระเบื้องหลังคา มีกลุ่มสีที่แสดงถึงความเก่าของบ้าน 100 ปีที่มีความชัดเจน คือ กลุ่มสีน้ำตาล สีเทา สีเขียว พบสีที่ทาลงบนไม้ เช่น สีแดง สีส้ม สีนํ้าตาล สีเทาจากซีเมนต์ที่เป็นผนังฉาบปูน พบสีชมพูเข้มจากดอกจิกน้ำ ที่มักเกิดตามริมคลอง พบสีเขียวจากพืชพรรณธรรมชาติ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะ ทางกายภาพ	ภาพประกอบการวิเคราะห์ เรื่อง ลายเส้น โทนสี และวัสดุ	สรุปผลการวิเคราะห์ทางเลนศิลป์
3. วัสดุ 		พบวัสดุจากบ้านโบราณที่มีอายุ 100 ปีขึ้นไป ที่สร้างอยู่ริมแม่น้ำ ในรูปแบบภาคกลางนั้นพบว่า วัสดุส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับสี เช่น ไม้สักทองแท้ที่ส่วนใหญ่ใช้สร้างบ้านหลังคากระเบื้อง หลังคาสังกะสี กระงะสีตรงหน้าต่างและบริเวณช่องลม พบผ้าผนังบ้านที่ทำจากซีเมนต์ขัดมันและบางบ้านจะมีอิฐมอญ มีไม้ฝาเซอร่าตามยุคสมัยปัจจุบัน และสีจากธรรมชาติแวดล้อม เช่น สีจากสภาพน้ำในคลอง วัชพืช ดินและตลิ่งที่มีความไม่เท่ากันนั้นเป็นธรรมชาติในพื้นที่ที่ไม่สมบูรณ์แบบ รก ๆ ขาด ๆ เกิน ๆ

ผลสรุปความคิดเห็นเรื่องบุคลิกภาพที่สะท้อนอัตลักษณ์ตรงกับบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก มากที่สุดจำนวน 3 คำตอบ โดยสอบถามคนในชุมชนจำนวน 30 คนพบว่า ตรงกับบุคลิกภาพแบบโบราณ (Antique) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.33 รองลงมา คือ

แบบสร้างขึ้นโดยมนุษย์ (Manmade) คิดเป็นร้อยละ 16.33 และแบบมีชีวิตชีวา (Lively) คิดเป็นร้อยละ 13.33 ตามลำดับ และนำผลที่ได้นี้ไปออกแบบชุด เลขนศิลป์จำนวน 3 แบบเพื่อประเมินผลการออกแบบเลนศิลป์กับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลนศิลป์ในขั้นต่อไป

ตารางที่ 2 ตารางสรุปองค์ประกอบของบ้านที่ให้นักถึงบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี มากที่สุด

องค์ประกอบที่ให้นักถึงบ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนกมากที่สุด			
ระดับ ความคิดเห็น	ภาพที่ทำให้คิดถึง บ้านช่างทองโบราณมากที่สุด	จำนวน คนที่ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
ลำดับ 1	รูปตัวอักษร ส และ ข	17	56.67
ลำดับ 2	ลายแกะสลักรูปไก่	6	20
ลำดับ 3	ลายแกะสลักรูปม้า	4	13.33
ลำดับ 4	คุณตาคุณยาย(เจ้าของบ้าน)	3	10
รวม		30	100

จากตารางที่ 2 พบว่าองค์ประกอบบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี มีลักษณะทางกายภาพที่มีความเป็นรูปธรรมดังนี้ ลายแกะสลักรูปตัวอักษร ส และ ข คิดเป็นร้อยละ 56.66 รองลงมา คือ ลายแกะสลักช่องลมรูปไก่ คิดเป็นร้อยละ 20 และ ลายแกะสลักช่องลมรูปม้า คิดเป็นร้อยละ 13.33 ตามลำดับผลจากการสอบถามพบว่าลักษณะของการแกะสลักช่องลมเป็นรูปแบบของตัวอักษรย่อ ส และ ข นั้นถือว่าเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญโดยมีที่มาจากชื่อ เจ้าของบ้าน ช่องลมแกะสลักรูปไก่ (ปีระกา) และลายแกะสลักรูปม้า (ปีมะเมีย) จากปีเกิดของลูก ๆ ในบ้าน แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทยที่เกิดจากความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ที่ผู้สร้างสรรค์ตั้งใจทำให้เป็นที่ระลึกไว้ให้เป็นที่ยึดจำ และเมื่อมีผู้คนที่เข้ามาเยี่ยมชมที่บ้านเมื่อได้เห็นและรับรู้เรื่องราวก็จะรู้สึกประทับใจและจดจำบ้านโบราณได้ และไม่มีใครเหมือน

2. แนวทางการออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

สรุปแนวทางการออกแบบเลขนศิลป์ประกอบไปด้วย ตราสัญลักษณ์ ชุดตัวอักษร การใช้สี การออกแบบอิลัสเตรชั่นหรือกราฟิกที่สะท้อนอัตลักษณ์ และตัวอย่างการนำชุดอัตลักษณ์ไปใช้ในการออกแบบสื่อภายในชุมชน โดยออกแบบตราสัญลักษณ์จากชื่อที่ใช้ในชุมชน คือ “บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางราวนก” หมายเหตุ เป็นชื่อที่การท่องเที่ยวชุมชนปลายบาง ใช้ในการทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในชุมชนในปี พ.ศ. 2563 มีผลทำให้ทำให้คนรู้จักในชื่อนี้แล้ว ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงชื่อสำหรับนำไปออกแบบตราสัญลักษณ์ตามความเปลี่ยนแปลงในชุมชน การออกแบบตัวอย่างตราสัญลักษณ์จากแบบสอบถามเรื่องบุคลิกภาพ ผู้วิจัยได้ออกแบบ

ตราสัญลักษณ์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ แบบ Combination Mark (Bunnag, 2016) จำนวน 10 แบบ แนวคิดในการออกแบบ คือ “การท่องเที่ยววิถีชุมชน ผูกใจคนด้วยสายน้ำ” โดยออกแบบตราสัญลักษณ์แบบ Combination Mark เป็นการรวมตัวกันระหว่างภาพและตัวอักษร โดยออกแบบให้เกิดลักษณะเฉพาะตัวจากอัตลักษณ์ขององค์กรและมีการใส่ตัวหนังสือเกี่ยวกับข้อมูลขององค์กร ช่วยให้สื่อสารถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานและให้ความรู้สึกมีคุณค่ามาก ๆ เป็นการออกแบบให้เข้ากับความเป็นชุมชนให้มากที่สุด

หลังจากที่นำไปตราสัญลักษณ์บ้านโบราณ จำนวน 10 แบบ ไปสอบถามคนในชุมชน จำนวน 30 คน พบว่าแนวทางการออกแบบตราสัญลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก ที่สะท้อนอัตลักษณ์ในพื้นที่มากที่สุด คือ การออกแบบตามบุคลิกภาพแบบโบราณ Antique คิดเป็นร้อยละ 26.66% รองลงมา บุคลิกภาพแบบมีชีวิตชีวา Lively คิดเป็นร้อยละ 23.33% และบุคลิกภาพแบบมนุษย์สร้างขึ้น Manmade คิดเป็นร้อยละ 10% ตามลำดับ จากนั้นจึงนำผลการเลือกแบบตราสัญลักษณ์โดยคนในชุมชน จำนวน 3 แบบ ไปพัฒนาออกแบบเป็นเลขนศิลป์ที่สะท้อน อัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี จำนวน 3 ชุด ดังนี้

หลักการออกแบบและการเลือกองค์ประกอบ (Element) ต่าง ๆ ของการออกแบบเลขนศิลป์ของบ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก ที่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มต้นจากการออกแบบ

ตราสัญลักษณ์ แบบ Combination Mark และมีองค์ประกอบ (Element) ต่าง ๆ ดังนี้

1. การออกแบบภาพสัญลักษณ์ “ภาพหนึ่งภาพสามารถแทนความหมายได้เป็นร้อยคำ” การใช้รูปภาพกราฟิกในตราสัญลักษณ์ สามารถสื่อสารถึงอัตลักษณ์ของบ้านโบราณ 100 ปี คลองบางราวนกได้เต็มที่ การออกแบบจึงเป็นภาพกราฟิกตัดทอนใหม่ ที่สร้างความแตกต่างด้วยการออกแบบจากจุด เส้น รูปร่างรูปทรงของทรงไทย ที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์ในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการจดจำได้

2. การเน้นแบบตัวอักษร การขยายตัวอักษรในตราสัญลักษณ์ให้มีขนาดใหญ่ โดยเน้นประเด็นต้องการสื่อสารถึงคำว่า บ้านโบราณ 100 ปี ที่เป็นอัตลักษณ์สำคัญ เพราะตัวอักษรเป็นสื่อกลางที่ทรงพลังมากสามารถสร้างและสื่อสารถึงบุคลิกภาพในงานออกแบบได้เป็นอย่างดี หรือคุมโทนของชิ้นงานออกแบบได้ (Bunnag, 2016) โดยออกแบบชุดตัวอักษรภาษาไทย ก-ฮ สระและตัวเลขสำหรับการออกแบบตราสัญลักษณ์และสำหรับใช้ในการออกแบบสื่อต่าง ๆ ด้วย

3. การเลือกใช้สีที่สื่อสารองค์กรที่สื่อถึงวิถีชีวิตในชุมชนในพื้นที่ โดยใช้โทนเขียวและสีน้ำตาลที่มีชีวิตชีวา 90% และแทรกสีโทนร้อน 10% เพื่อสร้างจุดเด่นที่สื่อถึงความสนุก ในบริการการท่องเที่ยวและสินค้าของชุมชน ที่จะช่วยปรับกลยุทธ์การรับรู้เกิดการจดจำตราสัญลักษณ์ได้

4. การออกแบบอีลัสเตรชัน เป็นการใช้อิลัสเตรชันจากองค์ประกอบต่าง ๆ จากอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางราวนก อาทิ

องค์ประกอบของทรงไทยโบราณประกอบไปด้วยลายแกะสลักช่องลม เหนงา หย่อง ประตู หน้าต่าง องค์ประกอบจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น พืชพรรณ สัตว์ เพื่อการนำไปใช้ออกแบบกราฟิกที่สื่อสารถึงอัตลักษณ์ที่มีได้เต็มที่

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาออกแบบเลขนศิลป์ตามบุคลิกภาพที่ได้จากการทำแบบสอบถามจำนวน 3 แบบ เพื่อดำเนินการประเมินผลการออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของ

บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ดังนี้

3. การประเมินผลการออกแบบเลขนศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปีริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ได้ผลสรุปแบบที่เหมาะสมที่สุด จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเลขนศิลป์ ดังตารางสรุปผลที่ 3 ดังนี้

1 บุคลิกภาพแบบโบราณ

2 บุคลิกภาพแบบมนุษย์สร้างขึ้น

3 บุคลิกภาพแบบมีชีวิตชีวา

ภาพที่ 6 การออกแบบเลขนศิลป์ตามบุคลิกภาพบ้านโบราณ 100 ปี
คลองบางราวนก จำนวน 3 ชุด

**ตารางที่ 3 ภาพรวมการออกแบบเลขณศิลป์ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางรวนก
ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด**

คำถาม : เรื่องการออกแบบเลขณศิลป์ บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางรวนก	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพึงพอใจ
คำถามที่ 1 : การออกแบบเลขณศิลป์ ตามบุคลิกภาพ แบบมีชีวิตชีวา Lively	4.6	0.5	มากที่สุด
คำถามที่ 2 : รูปแบบตราสัญลักษณ์ แบบ Combination Mark	4.7	0.44	มากที่สุด
คำถามที่ 3 : ที่มาการออกแบบเลขณศิลป์ จากปณมและธรรมชาติพื้นถิ่น บ้านโบราณ 100 ปี	4.7	0.44	มากที่สุด
คำถามที่ 4 : Mood & Tone ในการออกแบบกราฟิก ชุดสี การใช้แบบตัวอักษร	4.6	0.5	มากที่สุด
คำถามที่ 5 : การออกแบบและการนำไปใช้กับ การออกแบบเสื้อ บรรจุภัณฑ์ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในชุมชน	4.6	0.5	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 สรุปลักษณะการออกแบบเลขณศิลป์ที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี ออกแบบโดยใช้บุคลิกภาพแบบมีชีวิตชีวา (Lively) มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.6 รูปแบบการออกแบบตราสัญลักษณ์คือ แบบผสม (Combination Mark) ค่าเฉลี่ย 4.7 เรื่องที่มาจากเรื่องราวในการออกแบบเลขณศิลป์ คือ ภาพปณมทรงไทยและธรรมชาติพื้นถิ่น ได้แก่ นก ดอกจิกน้ำ และสายน้ำ ชุดสีจากธรรมชาติ สีเขียวจากพืชพรรณ สีน้าตาลจากบ้านโบราณ 100 ปี และสีชมพูเข้มจากดอกจิกน้ำ การออกแบบตัวอักษรจากต้นแบบ

ตัวอักษรในช่องลมแกะสลักภายในบ้านโบราณ 100 ปี ค่าเฉลี่ย 4.6 การออกแบบและการนำไปใช้กับการออกแบบเสื้อ บรรจุภัณฑ์ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.6 คือ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรื่อง Mood & Tone ในการออกแบบเลขณศิลป์เป็นภาพกราฟิกตัดทอน ได้ค่าเฉลี่ย 4.7

ผลด้านการออกแบบตราสัญลักษณ์แบบผสม combination mark จากภาพตัดทอนภาพเรือนทรงไทย ภาคกลาง ภาพนก และสายน้ำเป็นภาพสัญลักษณ์ (Symbol) ที่สามารถสื่อสาร

ถึงสถาปัตยกรรมที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ที่แวดล้อมไปด้วยบ้านโบราณ 100 ปี และวิถีชีวิตคนในชุมชนกับธรรมชาติในพื้นที่ที่ไม่สมบูรณ์แบบแต่มากด้วยเสน่ห์จากเรื่องราว (Story) ของบ้านโบราณ 100 ปี ที่ไม่เหมือนใคร

สื่อสกรีนลายช่องลมแกะสลัก แผ่นที่ท่องเที่ยวภายในชุมชน ฯลฯ เนื่องจากเป็นรูปแบบสื่อสมัยใหม่ที่ทำให้คนในชุมชนและนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้คุณค่าต่าง ๆ จากเรื่องราวที่สื่อสารผ่านการออกแบบได้ และง่ายต่อการจดจำ ซึ่งส่งผลอันดี

ภาพที่ 7 ภาพรวมการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี
ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

การประเมินผลการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของบ้านช่างทองโบราณ 100 ปีริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรี กับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว จำนวน 30 คน พบว่ามีความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย 4.83 อยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมของงานที่ค่าเฉลี่ย 4.77 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งยังมีความพึงพอใจในการออกแบบสื่อต่าง ๆ อาทิ

ต่อคนภายในชุมชนทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าอัตลักษณ์ความดั้งเดิมจากมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ภายในชุมชนของตนเอง

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัยจากการใช้แบบประเมินในการเก็บข้อมูลแล้วนำมาแจกแจงค่าเฉลี่ยเรื่องความสามารถในการสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 10 ปี ริมคลองบางราวนก

มีภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี มีความพึงพอใจเชิงบวก ซึ่งหมายความว่า การพัฒนารูปแบบการออกแบบ เลขศิลป์บ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก อ.บางกรวย จ.นนทบุรีที่สะท้อนอัตลักษณ์บ้านโบราณ 100 ปี

ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากต้นแบบการออกแบบ เลขศิลป์บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางราวนก โดยใช้ชื่อที่ใช้ในชุมชน คือ “บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางราวนก” หมายเหตุ เป็นชื่อที่การท่องเที่ยว ชุมชนใช้ในการทำสื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนในปี พ.ศ.2563 มีผลทำให้ทำให้คนรู้จักในชื่อนี้แล้ว ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนชื่อตามความต้องการของชุมชน โดยใช้หลักการออกแบบจาก อัตลักษณ์องค์กร ประกอบไปด้วย ตราสัญลักษณ์ ชุดตัวอักษร การใช้สี การออกแบบ อิเล็กทรอนิกส์ (กราฟิกที่สะท้อนอัตลักษณ์ชุมชน) และสร้าง ต้นแบบการนำชุดอัตลักษณ์ไปใช้ในสื่อต่าง ๆ จำนวน 3 ชุด โดยออกแบบตามผลของการ ไปสอบถามชุมชนเรื่องบุคลิกภาพของบ้าน คือ 1.บุคลิกภาพแบบโบราณ 2.บุคลิกภาพแบบมีชีวิตชีวา 3.บุคลิกภาพแบบมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อศึกษาหาแนวทางการออกแบบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด สรุปผลการวิจัยที่นำเสนอ แนวทางการออกแบบเลขศิลป์บ้านช่างทอง โบราณ 100 ปี ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการออกแบบ เลขศิลป์บ้านโบราณ 100 ปี คลองบางราวนก ชุดที่ 3 ตามบุคลิกภาพแบบมีชีวิตชีวา Lively พบข้อดีที่มีความชัดเจนของชื่อ 100 ปี เป็นที่จดจำง่าย จากภาพนกที่ตัดทอนจากรูปรางนก และจั่วบ้าน แสดงถึงความเป็นจุดเด่นที่แตกต่าง

บ่งบอกถึงบุคลิกภาพของบ้านโบราณ 100 ปี ริมคลองได้ สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ทั่วทั้ง เส้นทางริมคลองได้ ความเป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน ที่สามารถสื่อสารได้เข้ากับบริบทในพื้นที่ของ ชาวบ้าน ชุมชน ที่ไม่เป็นระเบียบ มีธรรมชาติ ของดินโคลนสกปรกในคลองได้ดี มีความโดดเด่น สามารถสร้างการจดจำได้ดี ข้อปรับปรุง เนื่องจาก มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นเรื่องสถานที่ที่มีอายุ 100 ปี ในประเทศไทยนั้นมีมาก จึงควรระวังเรื่อง การซ้ำ 100 ปี ไม่ให้ไปซ้ำกับสถานที่อื่น ๆ ที่มี 100 ปี เหมือนกัน

ข้อมูลเชิงปริมาณ จากผลการเก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ความสำคัญเกี่ยวกับการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก ดังนี้ การออกแบบเลขศิลป์ในรูปแบบตราสัญลักษณ์ แบบ Combination Mark ที่มาในการออกแบบ เลขศิลป์จากตัดทอนภาพสัญลักษณ์จากปั้นลม และธรรมชาติ พื้นถิ่น ออกแบบตามบุคลิกภาพ แบบมีชีวิตชีวา Lively ออกแบบกราฟิกตัดทอน ผสมผสานระหว่างภาพบ้านทรงไทย นก และสายน้ำ ใช้ชุดสีจากธรรมชาติพื้นถิ่น สีเขียวจากพืชพรรณ น้ำ สีน้ำตาลจากบ้านโบราณ 100 ปี และสีชมพู เข้ม 10% จากดอกจิกน้ำ การใช้แบบตัวอักษร ที่ออกแบบใหม่จากต้นแบบตัวอักษรในช่องลม แกะสลัก ตามลำดับ

ความสำคัญลักษณะอารมณ์ และ บุคลิกภาพในการออกแบบเลขศิลป์ที่สะท้อน อัตลักษณ์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลอง บางราวนก ดังนี้ การออกแบบตามบุคลิกภาพ แบบโบราณ Antique รองลงมา บุคลิกภาพแบบ

มีชีวิตรื่นเริง (Lifely) และบุคลิกภาพแบบมนุษย์สร้างขึ้น Manmade ตามลำดับ

แรงบันดาลใจจากจากธรรมชาติแวดล้อมภายในชุมชน ต้นจิกน้ำ และ นกพิราบ, แรงบันดาลใจจากองค์ประกอบของบ้านที่ทำให้นึกถึงบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี คลองบางรวนก มากที่สุด คือ รูปตัวอักษร ส และ ช รองลงมา คือลายแกะสลักรูปไก่ และลายแกะสลักรูปม้าตามลำดับ

จากผลการออกแบบที่ได้จากการวิจัยและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิ และคนในชุมชน พบว่า มีประเด็นความคิดเห็นและทัศนคติต่อการออกแบบเลขศิลป์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางรวนก มีหลากหลายแง่มุม เนื่องจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิ ต่างมีประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการออกแบบ ที่แตกต่างกันไปบ้างในบางประเด็นในช่วงแรก แต่เมื่อหลังจากสรุปแนวทางการออกแบบชุดเลขศิลป์ในครั้งสุดท้าย พบว่าทุกคนมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การออกแบบเลขศิลป์ในงานวิจัยนี้เป็นภาพลักษณ์ซึ่งมาจากเป็นสิ่งที่สามารถสะท้อนออกจากอัตลักษณ์ที่มีอยู่ ทั้งหมดนี้มีปัจจัยมาจากการจำแนกจุดร่วมคนในสังคมส่วนรวม สิ่งแวดล้อมภาครัฐ (การส่งเสริมท่องเที่ยวในชุมชน) และเศรษฐกิจ จากรูปแบบของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นมาพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานของชุมชนในพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นและยั่งยืน จึงเกิดเป็นชุดความคิดที่มีรูปแบบการพัฒนาการตลาดวัฒนธรรมสร้างการรับรู้ลักษณะทางกายภาพในพื้นที่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (Sankham and Sirachainan, 2017) ที่ได้ศึกษาวิจัยด้านอัตลักษณ์

ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้า โดยศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น รวมทั้งการศึกษาพฤติกรรม การรับรู้ภายใต้กรอบแนวคิดอัตลักษณ์สถานที่ (Place-Identity) กล่าวว่า การรับรู้อัตลักษณ์สถานที่ของนักท่องเที่ยว แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถรับรู้รูปแบบทางสถาปัตยกรรมจากลักษณะทางกายภาพและสัญลักษณ์สถานที่

ผลการศึกษาวิจัยออกแบบเลขศิลป์บ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ได้ผลสรุปที่มีความสอดคล้องกับ (Yamkeep, 2021) การพัฒนาพื้นที่จากทุนศิลปวัฒนธรรม กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรม วิถีคนปลายบาง จ.นนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนวทางสำหรับการพัฒนาเชิงพื้นที่ในอนาคต การวิจัยศึกษาจากแนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่และการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการศึกษา พบว่าการใช้ทุนทางศิลปและวัฒนธรรมในพื้นที่มีผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การสร้างเอกลักษณ์ให้กับพื้นที่ทางวัฒนธรรมและผู้ประกอบการทางวัฒนธรรม การพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยนี้มี 2 แนวทางสำคัญ คือ การพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อเปลี่ยนไปสู่วิธีการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนฯ และความพยายามนำศักยภาพของมรดกทางวัฒนธรรมมาใช้ในการพัฒนาพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาข้อมูลงานวิจัยนี้พบว่า ยังมีข้อมูลเนื้อหาเรื่องราวภูมิปัญญาของคนรุ่นก่อน

ที่สืบทอดมา ยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย ให้ศึกษาเพิ่มเติม อาทิ เรื่องอาหาร เรื่องการดำรงชีวิตทางคลอง แต่ยังไม่ได้มีการจัดบันทึกอย่างเป็นทางการ โดยความหลากหลายของภูมิปัญญาเหล่านี้ ควรค่าแก่การนำไปศึกษาอย่างจริงจังเพื่อบันทึกข้อมูลให้คงอยู่ต่อไป

2. หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจด้านการพัฒนาชุมชน อ.บางกรวย จ.นนทบุรี สามารถนำคู่มือการออกแบบเลขศิลป์จากงานวิจัยไปกำหนดทิศทางในการพัฒนาด้านการออกแบบสื่อสำหรับชุมชน เพื่อสร้างการจัดจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สามารถนำคู่มือการออกแบบเลขศิลป์จากงานวิจัยไปกำหนดทิศทางในการพัฒนาด้านการออกแบบสื่อต่าง ๆ สำหรับชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อสร้างมาตรฐานการจัดจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. มุ่งเน้นการศึกษาแนวทางการพัฒนาชีวิตของคนในชุมชนควบคู่ไปกับการศึกษาพัฒนา

แนวทางการออกแบบเลขศิลป์ โดยศึกษาวิจัยรูปแบบการสื่อสารเพื่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเลขศิลป์จากอัตลักษณ์ในบริบทอื่น ๆ หรือการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีในปัจจุบันที่มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตคนในชุมชนที่จะสามารถปรับตัวใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีความเหมาะสมได้

5. เรื่องการออกแบบเลขศิลป์จากบ้านช่างทองโบราณ 100 ปี ริมคลองบางราวนก เป็นเพียงสื่อทางศิลปะรูปแบบหนึ่งที่ใช้ทักษะทางด้านการออกแบบเพื่อการสื่อสารอัตลักษณ์ชุมชน ตัวตนจากอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ การบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ในชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์เท่านั้น ยังมีประเด็นให้ศึกษาอีกมาก อาทิ ท่ามกลางเทคโนโลยีได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในชุมชนหรือส่งผลต่ออัตลักษณ์ชุมชนให้เปลี่ยนไปอย่างไร

REFERENCES

- Bunnag, P. (2016). **The Development of Standard Design to Communicate Sustainable Tourism Theory**. Ph.D. Program in Thai. Faculty of Fine and Applies Arts Chulalongkorn University. (In Thai)
- Saelee, S. (2015). The Environmental Graphic Design for Kalasin Province's Identity Presentation. **Art and Architecture Journal Naresuan University**, 6(2), 179-189.
- Sankham, P. & Sirachainan, E. (2017). A Study on the Architectural Identity of the ChanthaboonWaterfront Community for Store Interior Environment Design Guideline. **Built Environment Inquiry Journal (BEI): Faculty of Architecture, Khon Kaen University**, 16(1).

- Srisuriphaisan, T. (2013). Graphic Identity Design of Samutsakhon Province. **Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)**, 31 Dec 2013.
- Thanin, S. (2010). **Research and analysis of SPSS**. V.Interprint. Bangkok.
- Yamkeep, R. (2021). Art and Culture Capital for Spatial Development of Plai Bang, Nonthaburi Ecotourism and Cultural Community Enterprise. **Journal of Community Development and Life Quality**, Feb 2021, 300-308.
-